

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN:
 Egy évre ... 240 Lei.
 Fél évre ... 120 Lei.
 Egy negyed évre ... 60 Lei.
 Egy hónapra ... 20 Lei.

hirdetések árszabás szerinti
 díjazás mellett vétetnek le!

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csanádi Egyetértő Vas-
 utak palotájában.

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat
 Boulevardul Regale Ferdinand I.
 (József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151

ARAD, 1922.

☉☉ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ☉☉

Szerda, augusztus 9.

FOBB KÖZLEMÉNYEK:

AZ ASZTRAGYARI SZTRÁJK
 UJABB FEJLEMÉNYEI.
 HÁROM NAGY VASUTI KATASZ
 TRÓFA EGY NAPON.
 FELJEGYZÉSEK A MAGYAR
 SZÖVETSÉG NAGYGYÖLE-
 SÉRŐL.
 A FRANCIA CSAPATOK A RUHR
 VIDÉKEN.
 MEGSZORITJAK MAGYAROR-
 SZÁGON A BEHOZATALT.
 TÁRGYALJAK AZ OROSZ EL-
 LENFORRADALMAROK
 ÜGYÉT.
 A KISANTANT TANACSKOZÁ-
 SAL.
 A LANDAU PÓR.

Utódállambeli

törzések bankja Bécsben

— Az „Aradi Közlöny” bécsi
 szerkesztőségétől. —

„Allgemeine Volkswirtschaftli-
 che Creditbank” címen különös
 célu bank fog alakulni haromszáz
 millió osztrák korona alaptőkével
 Bécsben. Az új bank a pénzügyi-
 miniszterium és a belügyminiszte-
 rium által már jóváhagyott alap-
 szabályai értelmében az osztrák
 középosztály kölcsönökkel való
 segítségét tüzte ki célja gyanánt.
 Az intézet élén Berchtold és Ho-

vos grófok fognak állani. Az alap-
 szabályokban körvonalozott cél
 mindenestre igen különös. Szinte
 kedvünk lenne kételkedni abban,
 hogy emberek akadnak, akik pénz-
 züket olyan vállalatba fektetik be,
 amely nem rajtuk, hanem mások-
 kon akar segíteni. Alkalmunk volt
 azonban a részvényesek listáját
 megtekinteni és ebből a listából
 megállapítható, hogy bizony akad-
 tak számosak, főként külföldről
 így legnagyobb részét az utódállam-
 okból.

Deleanu Tivadar bucaresti nagy
 birtokos a részvények felét, 150
 milliót jegyzett. Böhm Móric és
 Aladár Eperjesről már csak 2 mil-
 lió koronával segítik az osztrák
 középosztályt. Galiciából egy Be-
 cher Jakab nevű ember 30 milliót
 és egy Goldberg nevű drochobici
 kereskedő 9 milliót jegyzett. A töb-
 bi részvényjegyzők is javarészt
 az utódállamokból, de szinte vala-
 mennyien külföldről rekrutálódnak.
 Mindenestre igen különös,
 hogy annyi önzetlen lélek siet kül-
 földről a lerongyolódott bécsi kö-
 zéposztály segítségére.

Osztrák pénzügyi körökben az
 új bankalakulást igen bizalmatlanul
 fogadják, mivel az alapszabá-
 lyokban feltüntetett célokat igen

különösnek találják. Komoly pénz
 ügyi körökben az új bank megalakulá-
 sához a legkülönbözőbb kombinációkat
 fűzik. A tőzsdén a kormányt hibáztatják,
 hogy az új

koncesszió kiadásával feleslegesen
 szaporítja az amúgy is igen nagy-
 számú bankrészvénytársaságok
 számát és ilyen fantasztikus célu
 alapszabályokat is jóváhagy.

A köztisztviselők kongresszusa.

(Sztrájk, lemondás, vagy passzív rezisztencia. — Igéretet
 adott és haladékat kért a kormány. — Szeptember 17-én foly-
 tatják a kongresszust.)

BUCURESTI. Az állami tiszt-
 viselők kongresszusáról a Rador a
 következőket jelenti: Az ország
 minden részéből nagyszámmal ér-
 keztek a küldöttség a fővárosban
 tartott tisztviselői kongresszusra.
 Szombaton bizalmas értekezlet
 volt, amelyen már kiünt, hogy a
 kongresszuson két áramlat kerül
 szembe egymással. A többség a
 tömeges lemondás vagy pedig a
 sztrájk azonnali kimondása mel-
 lett foglalt állást, míg egy elenyé-
 sző kisebbség a passzív rezisten-
 ciu és egy újabb memorandum
 megszerkesztését tartotta ered-
 ményesebbnek. Az utóbbiak azt
 ajánlották, hogy mindenestre vár-
 ják be a kormány választát. Az ér-
 tekezleten egyiket sem fogad-
 ták el.

A Kongresszust vasárnap dél-
 előtt 10 órakor nyitotta meg Sina

elnök, aki megnyitó beszédében
 hangsúlyozta, hogy a tisztviselők
 tudatában vannak missziójuk fon-
 tosságának. Majd felolvasta a ki-
 rály választát a múlt kongresszus-
 ról küldött táviratára, amelyben
 Ötletege elismeri a tisztviselők
 ügyének igaz voltát. Majd bejelen-
 tette az elnök, hogy a kormány
 tárgyalni óhajt a tisztviselők meg-
 bizottaival. Indítványozza, hogy
 küldjenek ki egy bizottságot, a
 mely keresse fel a belügyminisz-
 tert. Közbeiktatások: Jöjjenek a
 miniszterek ide! A nagy zajban
 megválasztják a miniszterhez kül-
 dendő delegáció tagjait.

A küldöttség elindult a minisz-
 ter felkeresésére s ez idő alatt, a
 míg oda jártak, elnök az ülést fel-
 függesztette.

A delegáció visszaérkezése
 után Sina elnök újból megnyitotta

BUDAPESTI LEVEL.

A fedezetlen szokoltól a hétézer-
 koronás selyemharisnyáig.

A szemlélőnek érdekes tanul-
 mány mostanában a — kirakat.
 Érdemes megfigyelni, hogy a kis
 cédulákon milyen villámgyorsan
 változnak a számok, amelyek az
 egyes cikkek árait jelzik. Hetek
 óta nincs olyan nap, hogy az árak
 ne változnának a kirakatokban.
 Láttunk kirakatokat, amelyekben
 egyideig ugrottak-ugrándoztak a
 számok, aztán egyszerre csak azt
 olvastuk, hogy „rendezés alatt”
 és — eltűntek az árak. Aztán fel-
 tűnt, hogy egyes üzletek csak a
 nap bizonyos óráiban tartottak
 nyitva. A déli zárás után ki sem
 nyitották a boltot. Ma már olyan
 üzletet is láttunk az egyik legfőor-
 galmasabb utvonalon, amely egy-
 általán fől sem húzta a redőnyö-
 ket.

Valakinek kedve szottyant,
 hogy vásároljon egy feltucat haris-
 nyát. Nem kapott csak egy pá-
 rat. Azt mondta a segéd ur, hogy
 kifogyott kéremalásan. Egyál-
 talán föltűnő, hogy sok üzletben
 milyen tartózkodó magatartást
 tanúsítanak, ha betoppan egy ve-
 vő: Bus a tekintetük, komog a
 hangjuk.

Egy ilyen kereskedővel be-

szélgettünk ma délelőtt az ugyne-
 vezett előkelő negyedben. Szinte
 megijedt, amikor benyitottunk az
 üzletébe. Azt gondolta, hogy vá-
 sárolni akarunk. Fölsóhajtott, a
 mikor megtudta, hogy nincs ilyen
 rossz szándékunk.

Megkérdeztük, hogy milyen
 kalkuláció alapján állapítják meg
 mostanában az árakat a divatáru-
 házban.

— Kalkulálni? — mondotta ta-
 nyar mosollyal és nyomban meg-
 toldotta: Hát tud ma valaki kalku-
 lálni?

A gond mély barázdát szántot-
 tak a homlokán. Szemöldökét
 összehúzta, szeme sötéten villo-
 gott, miközben beszélt.

— Hol vannak azok a milliók,
 melyekről a közönség regélt?
 Tessék csak végignézni a ...
 utcákon (felsorolt három-négy
 utcát), úgy pattannak szét a mil-
 liók, mint a szappanhabok. Mu-
 tasson nekem kérem egy keres-
 kedőt, akinek nem fáj a feje.

— Kinek nincs ma fedezetlen
 szokol-tartozása, — mondja mély
 sóhajjal — vagy ki ne volna adós
 más valutában. fonthan, svájci
 frankban, vagy francia frank-
 ban.

— És most megint felsorolt több
 utcát, ahol a kereskedők nem fe-
 deztek idejében szokol-vásárlásaikat

— Tizenhat és husz között állt
 még akkor a cseli korona. — foly-
 tatja rezignáltan — ki gondolt ar-
 ra, hogy ilyen hamar fölszalad
 kilencvenkilencig?! Hála Istennek
 ma már esett, csak még egy ki-
 csitt lejjebb menjen, kiegyenlíttem
 a tartozásomat.

Panaszkodik, hogy magyar ko-
 ronáért nem tudnak semmit be-
 szerezni.

— Eddig még gallért kaptunk
 magyar koronáért Bécsben, most
 már azt is francia frankban kell
 megfizetni. Svájci frank, francia
 frank, font, szokol: másért nem
 kapunk semmiféle árut. De már
 egyes magyar gyárak is idegen
 valutát követelnek. Egy kelen-
 gye-gyárnak például francia frank-
 kot kell fizetni.

— És hogyan történik az át-
 számítás? — kérdezzük.

— Ez előttem is reitélyes, —
 hangzik a válasz. — Most nem
 tudunk kalkulálni. Ma is érdek-
 lődtem a bankban, de nem kap-
 tam árfolyamot. Csak annyit tud-
 tam meg, hogy a szokol esett.
 Addig nem tudok számítani, amíg
 a deviza-központ meg nem kezd
 a működését. Ha most kapok új
 árut, azt egyszerűen félreteszem,
 mert még magam sem tudom,
 mennyiben van nekem.

— És a régebbi beszerzés?

— Hát azzal is baj van, mert
 aki tartozását nem fedezte ide-
 jében, az most csak veszteséggel
 tud eladni. Ezért félti most a rak-
 tárat a legtöbb üzlet.

Érdeklődünk, hogy az utolsó
 hónapban átlag mennyivel emel-
 kedett a divatcikkek ára.

— Átlag száz százalékkal, de
 sok áru még jobban drágult. Kül-
 önösen a textiláru emelkedett,
 de nagyon drága például a haris-
 nya is. A selyemharisnyának pél-
 dául nincs is ára. Aki nem fede-
 zett, annak ma hat-hétezer koroná-
 jába kerül egy pár harisnya.
 Egy hónappal ezelőtt még ezer-
 ötszáz-hatszáz korona volt az
 ára. Egy jó zefiring a múlt hónap-
 ban még kétezerötszáz korona
 volt, ma már négyezerötszáz ko-
 rona.

Szóvet is van a kirakatban.
 Vajon mibe kerülhet most egy
 Rusberry-ruha, amelyért egy hó-
 nappal ezelőtt husz-huszonöt ezer
 koronát kellett fizetni?

— Öszintén szólva, magam
 sem tudom, mennyi most a szóvet
 ára. Tetszik tudni, angol fonthan
 kell fizetni... Az bizonyos,
 hogy ma legalább hatvanezer ko-
 ronába kerül egy Rusberry-ruha.
 Hiszen csak a fazon. minden nél-
 kü, tízezer korona.

Feljegyzések

a Magyar Szövetség cluji nagygyűlésén

Jól véssé minden magyar ember emlékezetébe: 1922. augusztus 6-a, Kolozsvár, délután három óra. Az ég csatornai megnyiták; áldás, nagy áldás hull alá.

A református theologia disztermében gyülekező komoly arcú férfiak szót váltanak róla: „szépen esik, vaijon hull-e belőle nálunk is?”

A Magyar Szövetség nagygyűlésére gyülekezőnk össze vagy kétszázán minden felől összesereglett kiküldöttek. Szemben velünk a főfalon Bethlen Gábor és Bocskay István életnagyságu olajképe. Középen arany betűkkel:

Verbum caro factum est. Most hatalmas éljen zug föl. Ferencz József unitárius püspöknek szól. Agg, gyöngye testtel, lassan csoszogva halad előre. Jelenléte öröm és bizakodás nagyon sokaknak.

A terem hirtelen megnyílik. Kíváncsian nézek szét s furcsa érzés fog el: Körülöttem majd mindenki ismeretlen ismerős. Névről, írásból, cselekedetből jó ismerősök. Olyikkal majd mindennap találkozom a lapok hasábjain, egy-egy gondolat, eszme, tett minden nap izgalomba hoz vagy heves tiltakozást, vagy lelkes helyeslést váltva ki belőlem termékenyit, gondolkodásra serkent, cselekvésre ingerel és — csupa ismeretlen arc. Megpróbálom a találgatást; nem megy, csak Sándor Józsefet találok ki, de rögtön rájövök. Hogy híres pepita nadrágja volt ennek a sikernek is oka. A szomszédomhoz fordulok tehát. Kolozsvári, készséggel szolgál és személy szerint is ismerkedem: Ugron István, Haller Gusztáv, Sándor József, gróf Bély Kálmán, Gróf Bethlen György, Fekete Nagy Béla, Grandpierre Emil dr., Dózsa Endre, Paál Árpád dr., Zagoni István dr., Szakács Péter, Hirschler József dr. kanonok, Gyárfás Elemér dr., Jakabffy Elemér dr. és Domahidy Elemér neveit írom föl hirtelen, nem válogatva, rendezve, csak úgy, amint rákérdezek az egyes nekem felülről alakokra: ki ez, hát ez, emez?

Itt van a régi, történelmi Erdély; összegyűlt, hogy új épületbe illessze bele azt a hatalmas fundamentum-követ, amelyet Erdélyi Magvarságnak hívnak. Ugy akarja beilleszteni, hogy az épület valóban erősödjön, de a hatalmas tömb se szenvedjen miatta.

Az előbb azt irtam: csupa ismeretlen arc. Az is, egynek kivételével, mert felfedezem Zima Tibort az első padsorban. Egy borotvált arcú ural beszélget. Ki lehet? Nem tudom még, de háttározottan egyéniség. Még fiatal ember; értelmet és erőt sugároz rajta minden: a szikrázó barna szemek, az érdekes vonásu sötét tónusu arc, a mozdulatlan állása. Megkérdezem: Gyárfás Elemér dr. volt főispán. Zima Tibor megismerése óta szakadatlan fontos munkában van. Őt kérték föl,

hogy a nagy gyűlés előtt a nemzeti és néppártot hozza közelébb s így a külön-külön is nagy értékű arany készletek egy nagy arany tömbbe olvadjanak: a Magyar Szövetségé. Hajlik István dr. marosvásárhelyi ügyvéd, Páll Gábor dr. csikszeredai fiskális és Török Andor dr. nagybirtokos Kézdivásárhelyről segítettek neki.

De ime, megtelt az elnöki emelvény. Ki az ott az elnöki széken, Jósika báró talán? Nem. Ugron István az első alelnök, körülötte Haller Gusztáv, Albrecht Lajos, Grandpierre Emil, gróf Bély Kálmán alelnökök és a jegyzők. Megnyitja a nagygyűlést és jelenti, hogy az elnök, Jósika Sámuel báró beteg. Az elnök neve hatalmas éljenést vált ki: szereti mindenki, még a néppártiak is.

Ugron azután a Magyar Szövetség működéséről beszél: Az elért eredmény szóra sem érdemes, eredménytelenség annál bővebben van. Recsegő hangon, egyszerűen, lendület nélkül beszél. A jelentés vége is cikornyátlan pár szó, de hajthatatlan belső erő rövid szikrája: „Jogainkat nem hagyjuk!” Percekig tartó, zugó taps.

Következik a nagygyűlés első pontja: az alapszabály módosítás Tulajdonképpen csak a harmadik pont megváltoztatása miatt jött össze a nagygyűlés, de — nem változtatta meg. Simán, szinte észrevétlenül folyt le külsőségeiben a történelmi jelentőségű mozzanat. Gyöngye hangja jegyző olvassa föl a pár sornyi pontot. Az emberek halkán beszélgettek, alig egy páran figyeltek. Nem hallatszik, de tudja mindenki betéve: „Célja Románia magvarsága kulturális, közgazdasági és politikai érdekeinek biztosítása.” Majd az elnök sablonos kérdésére szórványos „elfogadjuk” hangzik. Misem mutatja ki e rövid eseményben a lényegét: az őserő hatalmas villanását, a tüzet mely itt most sokáig szétvált lelkeket forrasztott egységbe.

Azt hisszük ezután már, hogy vége lesz a nagygyűlésnek tíz perc alatt. De nem. Hiszen magyar emberek gyülekezete, valahol ki kell törni a — szónak. Nem fontos, hogy a tizenkettedik pontnál emelkedett föl a szabályozó és egy lényegtelen, apró kérdés körül az erdélyi elmélet, szellem és tudás pazar szinképe vetődött a figyelő ernyőjére.

De jó volt az így, legalább megismertük Erdély szónokait. Jól beszélnek, de nem nagyon jó szónokok. Feltűnt Gyárfás Elemér, aki a szük témánál is sejtette nagyvonalúságát s a jó szónok több külső kellékét. No meg Sándor József! A hetven éves öreg ur fogalom Erdélyben. Rengeteg sok szót, nagy munkabírást és valami fortélyos nyíltságot jelent. Sokan nem szeretik. Én úgy látom, nagy szükség van rája. Régi módi szónok, ócska metaforákkal dolgozik, de az okos emberekre (az elfogulatlanokra) is hat, mert beszéde színes, többnyire olcsó diszei alatt a tapasztalás és a lelki szilárdság arányára lappang.

Hatalmas egyéniség Paál Árpád.

Mint szónok is abszolút elmenté Sándor Józsefnek. Halk, egyhangú ritmussal beszél, de annak a fülre is megvan azért a maga sajátos, kedves hatása. A pazarul gazdag eszmei tartalom teljesen újszerű gyönyörű képekbe, kifejezésekbe öntve ellenállhatatlanul hat. Még tegnap haragudtam egy kicsit rá, most, hogy hallottam őt és hallottam róla, átölelni szeretném és a szívemre szoritani, mert olyan okos, melegsívű magyar ő, mint sajnos nem sokan itt. Nem erdélyi ugyan lugosi, de saját szavai szerint „erdélyesíteni” akarja magát. Jakabffy Elemér dr. Nagyon tanult fő, kiváló szónok, nagy erőssége lesz az erdélyi magvarságnak.

Egy órát vett igénybe a kis parázs csata, azután csorogtak a paragrafusok tovább a gyenge hangú jegyző ajakán, míg egyszer csak elfogynak.

A tisztujtást elhalasztjuk s azután Paál Árpád beszél. A következő percekben a külsőség is megmutatja, hogy ez a sok ember itt, akik közül mindegyik pár ezer más személyt, együtt két millió magyart és egy csomó különböző világrészeket képvisel, még is csak egyet gondol, egyet érez, azt, amit Paál Árpád gyönyörű szavakban éppen most fejez ki: *e történelmi időkben a testvéri egymásra találást.*

Valamennyi tenyér összeverődik, minden ajak felnyílik: Zugó taps és éljen zug föl és szünni nem akar, csak néha elhalkul, de meg-meg utul, uira kitör hosszú percekén át.

Bocskay és Bethlen képeire nézek, közöttük ott ragyog igazságunk:

Az ige testté lőn!

Bérczy Lajos.

Tárgyalják

az orosz ellenforradalmárok ügyét

MOSZKVA. A szociálforradalmárok porében Krilenkó, vadbészede után a főbb vádlottak jutottak szóhoz. Elsőnek Timotejev mondott védőbeszédet, aki kerekén kijelentette, hogy a vádlottak *nem hajlandók megbánni tettüket és nem mondanak le szándékukról.* — Az önök szempontjából — mondotta a bírósághoz fordulva — olyan gonosztevők vagyunk, akik nem mutatnak megbánást és tettüket bármikor meg fogják ismételni. A szociálforradalmárok viszonya a külhatalmakhoz nem hazaárulás és nem is azokkal a személyekkel voltak összefüggésben, akiről a vádirat beszél.

— Ami a megszálló csapatokhoz való viszonyunkat illeti, az antanthatalmak kívánták, hogy ezeket hódító csapatokként tüntessék fel, míg a szociálforradalmárok a megszállókat csak a saját pozíciójuk megszilárdítására kívánták fölhasználni. A szociálforradalmárok sem Moszkvában, sem Kiebben nem fogadtak el pénzt az ántántól.

A szociálforradalmárok a háboru befejezése után elleneztek az intervenciós politikát. Ameddig számíthattak arra, hogy sikerül

a kongresszus ülését, majd bejelentette, hogy a miniszter több kérdésben kitérő választ adott, mindamellet megígérte, hogy a tisztviselők javára interveniálni fog a kormányánál. Rámutatott a királyi szó fontosságára, amely a kormány kezét is megkötí. Javasolja, hogy halasszák el a kongresszus folytatását szeptember 17-re, hogy a kormány időt nyerjen e probléma tanulmányozására. Az eddigi tervek szerint a nagyobb fizetésű tisztviselők 75 százalékos, a közép fizetésűek 100 százalékos, a kistisztviselők pedig 125 százalékos fizetésemelést fognak kapni. Popovicu Lázár, Stanescu, Dogroea és Gizeu felszólalása után Sina elnök bezárta a kongresszust és azon reményének adott kifejezést, hogy a tisztviselők egysegesen állják a küzdelmet.

A drágaság, mint valóok

(Bécsi karkép.)

Egy házaspár a bécsi polgári bíróságtól költmegegyezéssel házassága felbontását kérte. Az asszony kijelentette, hogy 19 éves korában ment férjhez és hogy a folyvást emelkedő drágasággal szemben tehetetlenül áll. Férje hivatalnok fizetése még megközelítőleg sem elegendő arra, hogy bármily szerény igényeket kielégítsen. Ha délből fáradtan hazajött a hivatalból, rendszeren nagyon sovány ebéd várta, amit eleinté fiatal felesége rossz gazdálkodásának tudott be. Ebből aztán veszekedések támadtak, amelyek idővel kölcsönös ellen-szenvre vezettek. A férj mind idegesebbé lett, végül kijelentette, hogy nem bírja ki tovább ezt a kutyaéletet. Az asszonymnak is elviselhetetlenné lett az ilyen házasság élet. Az ő számítása szerint az ura fizetésének legalább két-háromszor akkorának kellene lennie, hogy jól tudjanak lakni és házasság életük előtti életmódjukhoz hasonló életet élni. Házasságuk folytatása tehát lehetetlen.

A bíróság kimondotta a válást azzal a hozzáadással, hogy a házastársak egyike sem hibás, mert az idő viszonyai okozták a ketőjük közti, legyőzhetetlen ellenszenvet. A főtörvényszék is jóváhagyta ezt az ítéletet.

György herceg közjogi állása

BELGRÁD. György herceg tegnap meglátogatta Pasics miniszterelnököt és Nincsic külügyminisztert. Már ezekből a látogatásokból is kiderült, hogy valótlanok voltak azok a hírek, melyek szerint a herceg durván megsértette a mostani kormányt. A lapok közlései szerint György herceg mint a királyi ház tagja közjogi állásának szabályozását sürgeti, mint-hogy a trónöröklés jogáról való lemondása óta helyzete jogilag nincs tisztázva. A minisztertanács legközelebbi ülésén foglalkozik ezzel a kérdéssel.

te. Amikor Landau Adolf meghalt, a váltásdíjat még azután is követelte a zsaroló szövetséget és természetesen letagadták azt, hogy nagybátyja már meghalt. A védők kérdésére kijelentette hogy a hullát az eltemetés előtt még látta és felismerte abban Landau Adolfot.

HIREK.

A bukott bankár pénzesládája.

BÉCS. A Pick-Benesi bank cég fűvalemében három milliárdtal maradt adósa megbízónak. Ez a bankbukás főleg azért volt fájdalmas, mert csaknem kizárólag kisembereket tett önkre, akik néhány százezer koronájukat bízták rá. A bankbukás után a könyvek átvizsgálása alkalmával kint, hogy egy illérnyi aktívája sem maradt a cégnek. A banknak egyik kommitense, aki egész vagyonát elveszítette a bankbukás következtében, nem nyugodott bele ebbe a megállapításba, hanem éjjel-nappal figyelte a bank tulajdonosait és azokat, akik velük összeköttetésben álltak. Ezek a kutatások ma egész váratlan eredménnyel jártak. Kint, hogy a bank Ostwald nevű belföldi, közvetlenül letartóztatása előtt egy barátjának megőrzés végett egy kis ládikát adott át. A ládikába belekerült a barát Wertheim szekrényébe és ott is maradt. A károsult kommitens fölment Ostwald barátjához és detektívnek adva ki magát, követelte a rábizott láda átadását. A ládikát meg is kapta és azt kinyitva, érdekes meglepetésben volt része. A kezében több millió korona készpénz, több ezer cseh korona, több ezer lei és több száz svájci frankon kívül annyi részvény volt, amely egymaga, mintegy félmilliárd korona értéket képvisel. A ládát természetesen rögtön lefogták és letétbe helyezték a Landesgerichten.

— **Értesítés.** Értesítjük azokat a t. vidéki hátulalakos előfizetőinket, akik az Aradi Közlönyért való tartozásukat a kitűzött határidőig nem egyenlítették ki, hogy címükre lapunk küldését beszüntettük. Követelésünket pedig bírói úton hajtjuk be.

— **Az építészeti bizottság ülése.** Aradváros építészeti bizottsága holnap délelőtt ülést tart, mely alkalommal több nagyszabású ügy kerül tárgyalás alá. Ezekről az Aradi Közlöny nemrégiben tett említést.

— **Aradváros költségvetése.** A kormány tegnap küldte vissza a város költségvetését, amelynek kiadási tételét átlag mintegy 15 százalékkal redukálta. A költségvetés holnap kerül tanácsülés elé.

— **Halálozás.** Szabadkáról jelentik: Lukovich Imre, a Vajdaság felelős szerkesztője 29 éves korában augusztus hó 3-án meghalt. Az elhunyt sírját szombaton temették el.

Három nagy vasuti katasztrófa egy napon

(Rengeteg az áldozatok száma.)

Az Aradi Közlöny mai számában meemlékezett arról a borzalmas vasuti katasztrófáról, amely az amerikai egyesült államokbeli St. Louis melletti Sulfur Springs mellett történt és amelynek hatvan halott és 100 súlyosan sebesült áldozata van. A két vonat összeütközéséből származott vasuti katasztrófa részleteiről ma a következő részletes jelentésben számolhatunk be:

WASHINGTON. Amerikában tegnap három borzalmas vasuti katasztrófa történt, kettő az Egyesült Államokban, egy pedig Braziliában. A legnagyobb méretű az a szerencsétlenség, amely Missouri állam területén, a St. Louis közelében levő Sulfur Springs állomásnál történt. Itt téves váltóállítás következtében a százhusz kilométeres gyorsasággal száguldó gyorsvonat belerohant egy személyvonatba, amellyel tévedésből egy sínparra került. A mozdonyok pozdörjává törtek s az egyik kazán felrobbant. A kocsik, egy kivételével teljesen összetörték. Eddig hatvan halottat és száznál több súlyosan sebesültet számláltak össze. A mentési munkálatokat nagy erővel folytatják. A környékből mindenfelől mentővonatokat indítottak a helyszínére. A romok eltakarítása azonban nagyon

— **A záróra meghosszabbítása.** A városi tanács legutóbbi ülésén a záróra kérdésével foglalkoztak és elhatározták, hogy ebben az ügyben felterjesztést intéznek a kormányhoz. A felterjesztésben rá mutatnak arra, hogy Aradon a közbiztonsági viszonyok annyira konszolidálódtak, hogy a zárókorlátozás teljes megszüntetése teljesen indokoltnak látszik. A város már a jelentős idegenforgalom miatt is kéri a záróra korlátozás teljes megszüntetését. A felterjesztést a napokban küldik Bucurestibe.

— **26 milliárd kártérítés.** Budapest. A magyar kormány a román megszállás okozta károkért 26 milliárdot követel. A jóvátételi bizottság Párisban fogja szeptember havában tárgyalni a román károknak a magyar jóvátételi összegbe való becsapítását.

— **Elindultak Rigából a tuszok.** Az Aradi Közlöny néhány nap előtt hírt adott arról, hogy az utolsó turkesztáni tuszszállítmány lett földre érkezett. Ma arról értesültünk, hogy a magyar külügyminisztériumhoz Rigából érkezett távirati jelentés szerint 130 tusz 65 családtaggal július 31-én elindult Rigából.

— **A bajor és a birodalmi kormány konfliktusa.** Berlin. Lerchenfeld bajor miniszterelnök legközelebb Berlinbe utazik, hogy ott a birodalmi kormánykörökkel személyesen lépjen érintkezésbe. A bajor és a birodalmi kormányok között támadt konfliktus valószínűleg még ezen a héten be fog fejeződni.

— **A dohány-utcai bombamerény let üggye. Szabadka.** Rövidesen meg fogják kezdeni a budapesti Erzsébetvárosi kör bombamerénylőinek bűnpörét. Tudniillik, Szabadkán fogták el Balla Géza budapesti sofört és egy társát, akiket alapos gyanúk alapján azzal gyanúsítanak, hogy résztvettek a budapesti Erzsébetvárosi kör elleni merénylet elkövetésében. Az ügyész-

sokaig húzódik. A váltóór, aki gondatlanságával a borzalmas katasztrófát előidézte, még az esemény színhelyén megőrült.

A másik nagy szerencsétlenség San Francisco közelében történt. Itt a sínpar meglazulása miatt egy expresszvonat legurult a magas vasuti töltésről. A vonat mozdonya az összes vasuti kocsikkal együtt darabokra tört. Szerencsére alig volt néhány utas az egész expresszvonaton. A mozdonyvezető, két kalauz és három utas szörnyethalt.

A harmadik vasuti szerencsétlenséget Délbraziliából jelentik. Broogrod állomásán egy expresszvonat belerohant az ott veszteglő, zsúfolásig tele személyvonatba. A személyvonat az érkező gyorsvonattal egy irányba volt felállítva, úgy, hogy a gyorsvonat mozdonya a személyvonat utolsó kocsijába rohant bele. A személyvonat három utolsó kocsija darabokra tört, a többi kocsik egymás tetejére torlódtak, sőt még a személyvonat mozdonya is, amelyet pedig tizenkét vagon választott el az utolsó kocsitól, kiugrott a sínből és darabokra zúzódott. Igen sokan meghaltak, de eddig még nem sikerült pontosan megállapítani a szerencsétlenül járt emberek számát.

— **Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)**

— **A vendéglősök városi adója.** Az aradi vendéglősök annak idején megfellebbezték azt az 5 százalékos városi adót, amelyet a város vetett ki a vendéglői és kávéházi fogyasztások után. A kormány ma leérkezett határozatával elutasította a fellebbezést azzal, hogy a város jogosan szedi az 5 százalékos fogyasztási adót. Egyben a kormány felhívta a többi erdélyi városokat is, hogy Arad példájára vezessék be a vendéglői fogyasztás után a városi adót.

— **Elütötte a kisvasut.** Tegnap este a főtéren a kisvasut elütötte Pascu János 42 éves napszámot, aki a kezén és fején súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt embert a mentők a kórházba szállították.

— **Letartóztatás az esküvő napján.** Budapest. A rendőrségnek igen érdekes körülmények között sikerült elfognia tegnap Leichmann Jenő többszörösen büntetett zsebtolvajt. Leichmann Jenő hosszabb ideig udvarolt egy jó módú kereskedő leányának, F. J.-nek és pár héttel ezelőtt megtörtént az eljegyzés. Leichmann terve az volt, hogy az esküvő után fiatal nejevel külföldre utazik. Esküvője előtt a házasságkötéshez szükséges okmányait akarta megszerezni, ekkor felismerték és azonnal értesítették a rendőrséget. A rendőrök éppen esküvője napján állították be Leichmannhoz, akit bekísértek a főkapitányságra. Ma délelőtt Leichmann a rendőrségen elkeseredetten mondotta: A mi szakmánkban a szerencsem csak bait hoz.

— **Franciák gyűjtése Zitanak.** Páris. A „Francia hazafiak ligája” gyűjtést indított Franciaországban Zita királyné nyolcadik gyermeke javára. A gyűjtés, amelyet a minap fejeztek be, 60.000 frankot eredményezett.

— **Egy pár cipő — fél máza buza.** Orosházáról jelentik, hogy az ottani cipész és csizmadia mesterek szövetsége elhatározta, hogy a buzaválatára tér át. A buza ellenértékét minden hét szerda és szombati napján állapítják meg esetenként. A jelenlegi árjegyzék a következő: rendelt box csizma 100 kiló buzától 125 kilóig, vagyis 6800, illetve 8500 korona, rendelt fekete magas női box cipő 50—75 kilóig, vagyis 3400, illetve 4760 korona. A rendelt fekete férfi box cipő ára ugyanennyi. Az orosházai példát követték a szegediek is és nemcsak a piacon áruó bõriparosok, hanem az üzlettel bíró nagyobb cipészek is hozzájárultak.

— **Jacobi Gyula vizsgázott fogász Arad Str. Bucur (Eötvös-u) 17.** külföldi utjáról hazaérkezett és rendeléseit ismét megkezdte.

— **A londoni sakkverseny.** London. A nemzetközi sakkverseny főturnái ma kezdődtek meg. A majorverseny résztvevői: Blake, Michell, Scott és Sergeant (Anglia), marquis Rosselli del Turco és Singer (Olaszország), Berndson (Svédország), Koltanovszky és Seitz (Bajorország), Steiner Endre (Budapest), dr. Balogh János (Kézdivásárhely), dr. Vecsey Zoltán (Kassa). A b. versenyen dr. Vajda Árpád (Budapest) és 11 angol versenyző mérkőzik. A majorversenyre országoként csak egy képviselőt bocsájtottak, s így Steiner Magyarországot, Balogh Romániát, Vecsey pedig Csehszlovákiát képviseli.

— **Elfogtak egy csalót.** Budapest. A rendőrség letartóztatta Szisz Gyula rovtomultu zsebhámot, aki több mint nyolcvan ember csapott be cu kor- és zsirszállítási üzlettel. Szisz kávéházban, vendéglőben ismerkedett össze az áldozataival, akiket azzal font be, hogy cukor és zsir beszerzésére vállalkozott. Mikor fölvette valakitől a pénzt, az illetővel mindjárt el is indult az árúért. Utközben azután megszökött tőle a pénzzel, még veszedelem árán is, ha másképp nem tudott szabadulni: többször megtette például, hogy leugrott a robogó villamosról. Ezzel a furianggal körülbelül egymillió koronát szedett össze áldozataitól.

— **Tűz.** Ma délután az aradi vasútállomáson egy vagon széna ki-gyulladt. A kivonuló tűzoltók a tüzet hamarosan eloltották.

A kisanant tanácskozása

BELGRÁD. (Avala.) Pasics miniszterelnök augusztus 10-én utazik Marienbadba, ahol négy hetet fog tölteni. A kisanant külügyminiszterrel augusztus vége felé értekeztetést tartanak Marienbadban, hogy folytassák azokat a megbeszéléseket, amelyeket a közelmúltban Belgrádban az együttes eljárás dolgában megkezdtek. Ugyancsak e hónap folyamán egybegyűlnek Prágában a kisanantához tartozó államok pénzügyminiszterei, hogy a külkereskedelem és a valuta kérdéséről tanácskozzanak.

A francia csapatok bevonulnak a Ruhr vidékre.

(Elkerülhetetlen lesz a katasztrófa.)

Francia katonák lépteitől hangosak ismét a Ruhr-vidék városai utcai; zordonan, fenyegetően, géppuskákkal, ágyúkkal és tankokkal bedübörgött a francia hadsereg, valóra váltva Poincaré számtalanszor ismételt fenyegetését. Ime, ilyen a valóságban az a tartós béke, amelynek áldásaival ámitották a győzők az emberiséget még közvetlen a békekötést megelőzőleg is. Három esztendő múlva a versaillesi szerződés után bevonul Németországba a francia hadsereg, hogy térdre kényszerítse a legyőzötteket, hogy az államcsőd előtt levő országból kipréselje az utolsó aranymárkát is a jóvátétel fejében. Most már igazán elmondhatjuk, hogy mennyire igazuk volt azoknak, akik megjövendölték, hogy a békeszerződés átka lesz Európának és olyan állapotokat teremt, amelyek alig lesznek rosszabbak egy pusztító háborúnál. Poincaré Londonba ment tanácskozni Lloyd George-zsal és ennek a tanácskozásnak az eredményétől függ Németország és talán nemcsak Németország, hanem az egész Európa sorsa. Nem tudhatjuk, mi lesz a megbeszélések eredménye, eddig legalább mindig az történt ezeken az értekezleteken, hogy Lloyd George engedett: ellenezte mindig a jóvátételi követelések szigorú végrehajtását; de amikor kenyértörésre került a dolog, a tulzó és kérelmetlen francia álláspont győzött. A tulzó francia nacionalisták elfogultsága és szüklátóköriúsége szinte megfoghatatlan, mert nemcsak Németországot büntetik a reparációs büntetések végrehajtásával, hanem az egész Európát. Poincaré aligha fog engedni, minden beszédét az idősebb Catorá emlékeztetve ezzel végzi: Németország okozta a háborút és ezt jóvá kell tennie. Feszült érdeklődéssel és nyugtalanul várjuk, hogy mit hoz a londoni tanácskozás.

A londoni konferenciával és a német jóvátétellel kapcsolatos távirataink a következők:

PÁRIS. A jóvátételi bizottság tegnap este hivatalosan közölte, hogy csak a londoni konferencia után dönt arról a javaslatról, amelyet Bradbury angol delegátus tett a német fizetések ügyében. A javaslat szerint Németországot ennek az évnek a végéig fel kell oldani minden készfizetési kötelezettség alól és ezért az volna szükséges, hogy a szövetséges kormányok minden kiegyenlítő fizetésről mondjanak le azzal a feltétellel, hogy Németország a jóvátételi bizottságnak havonta 500 ezer font sterlinget folyósít. Ha a szövetségesek ehhez a javaslathoz hozzájárulnak, akkor a jóvátételi bizottság elfogadja azt a feltételt

is, hogy a Németország által 1922. év folyamán még teljesítendő fizetések is halasztást szenvedjenek. Tekintettel azonban a pillanatnyi helyzet sürgős voltára a bizottság nem tartja szükségesnek, hogy erre a moratoriumra új feltételeket szabjon, de mindenesetre szükségesnek tartják, hogy rövid időn belül megállapítsák Németország által az 1923. és 1924. években teljesítendő fizetéseket.

PÁRIS. A jóvátételi bizottság John Bradbury angol megbízott indítványára közli, hogy a bizottság ajánlja a kiegyenlítő eljárás alapján teljesítendő fizetések felfüggesztését. A feltétele az, hogy a németek által felajánlott 500 ezer fontnyi jóvátételi összeget a bizottság egy később megállapítandó célra fogja fordítani.

LONDON. Poincaré az első ülésen kifejtette a francia álláspontot, tisztázta a német helyzetet és kapcsolatban Németország moratoriumával Poincaré kifejtette, hogy Németország nem teljesítette szerződéses kötelezettségeit, különösen a háborús bűnösök és a lefegyverzés körül. Felolvasta a berlini szövetségi misszió főnökének jelentését és figyelmeztetett mindenkit arra, hogy a szövetség annak idején a minimumra szállította Németországgal szemben a jóvátételi összeget. Hangsúlyozta, hogy a németek által megszállott területeken kivégzett franciák hozzátartozói eddig még semmiféle kártérítést nem kaptak. Franciaország reméli, hogy nem kell több hiábavaló áldozatot hoznia, csak elsőbbségi jogát akarja biztosítani az elpusztított területek helyreállításában. (Rador.)

PÁRIS. Az Air Nouvelle intervjú közöl Frank A. Vanderlip amerikai bankártól, aki ebben kijelenti a londoni konferenciáról, hogy ott újabb tévedést követnek el, amelynek következtében a katasztrófa elkerülhetetlen lesz. Nem titkolja azt a félelmét, hogy Franciaországnak sikerülni fog visszaszerezni a szövetségesekre rákényszeríteni.

LONDON. Jól értesült körökben az a vélemény, hogy Németország valószínűleg négy hónapos moratoriumot kap. A jóvátétel kérdésének végleges rendezését más konferencián fogják tárgyalni, amely a szövetségesek közötti adóságok kérdését is rendezni fogja.

BÉCS. Berlinből jelentik: Kétségen felül áll, hogy azok a francia csapatelvonások, amelyek a tegnapi nap folyamán végbementek, már a Ruhr vidék megszállásának előkészületeit jelentik. Nemcsak a francia hadműveleti központokból érkező csapatösszevonásról érkező hírek, de a francia sajtó jelentései is azt bizonyítják, hogy

Franciaország most már a legkomolyabb és a legfenyegetőbb büntetőszankciókra határozta el magát.

Poincaré a ma kezdődő londoni konferencián ultimátumot fog előterjesztetni, amely Németország számára egész csomó nyomasztó és súlyos gazdasági rendelkezést tartalmaz. Ezzel egyidejűleg megkezdik a francia csapatok bevonulásukat a Ruhr vidékre.

ami — mint a franciák mondják — nem büntetésszámba fog menni, hanem csak azért fog megtörténni, hogy garanciákat szerezzen Franciaországnak arra, hogy Németország fizetési kötelezettségeinek eleget tesz. A francia sajtó tisztában van azzal, hogy a szövetségesek aligha fogják helyettesíteni Franciaország önálló eljárását.

LONDON. A konferencia első ülését Poincaré francia miniszterelnök exorzéjának szentelték. Előterjesztett tervét megvizsgálásra szakértőknek adták át.

LEGUJABB.

Német megtorlás a franciákkal szemben.

Berlin. A birodalmi kormány mai minisztertanácsán a francia megtorló intézkedésekkel foglalkozott. Hangsúlyozták a felszólalók, hogy ezek az intézkedések jogellenesek és a fennálló egyezményekbe ütköznek. Felmerült az az eszme, hogy nem-e kellene a francia intézkedéseket megfelelő német intézkedésekkel egyensúlyozni és a kiegyenlítő hivatalokat utasítani, hogy hasonlóképpen járjanak el a franciák eljárásához, akik a párisi és a strassburgi német állampolgárokat kiutasították. — Egyelőre azonban elállottak ettől, mert ilyen intézkedés a londoni tanácskozást esetleg kedvezőtlenül befolyásolná. Az eszme megvalósítását csak elhalasztották és nem vetették el véglegesen. A jövőben tehát számolni kell német megtorló intézkedésekkel is, amennyiben Londonban a jóvátételi kérdést és a kiegyenlítő fizetések ügyét elfogadható módon meg nem oldják. Wirth birodalmi kancellár a New York Herald tudósítójának kijelentette, hogyha a londoni konferencia csaldást fog csak hozni, akkor Németország leteszti a szerszámot és elveszti bátorságát. Németország ebben az esetben az egész vonalon fizetéképtelen lesz és ha jóvátételi kötelezettségeit nem szállítják le, nem luthat nemzetközi kölcsönhöz.

A csehek bezárják a német iskolákat. Prágából jelentik: A Prager Tagblattnak táviratozzák Praha titzból, hogy az ottani német reál gimnáziumot a prágai kormány rendelkezése feloszlatták. Ezzel egyidőben bezárták a német népiskola negyedik és ötödik osztályát is.

Magyarországot felveszik a népszövetségbe

BUDAPEST. A nemzetek szövetségének főtitkára levelet intézett a magyar miniszterelnök felé, amelyben bejelent, hogy Magyarország a nemzetek szövetségébe való felvétele a szeptember 4-iki közgyűlés napirendjére van kitűzve. Ugyanakkor döntenek Irorszag felvételéről is.

Közgazdaság.

Bezárják a budapesti árutőzsdét is

Budapest. A tőzsdetanács tegnapi ülésén az árutőzsde bezárásáról folyt nagy vita. A felszólalók valamennyien megegyeztek abban, hogy a kenyérmagvak drágasága olyan helyzetet teremt a gazdasági életben, hogy a tőzsde kénytelen lesz bizonyos rendszabályokkal foglalkozni, amelyek útját állják a buza indoklatlan drágulásának. A tőzsdetanács tagjaiban meg volna a hajlandóság, hogy végső esetben bezárják az árutőzsdét, de a felelősséget a kereskedelmi miniszterre akarják áthárítani.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (augusztus 8): dollár 120, márka 16, szokol 250, francia frank 9, magyar korona 15. — Kifizetések: Budapest 16, Bécs 410, Berlin 16.5, Prága 251.

Bucurestii kurzusok (augusztus 8): márka 17, francia frank 8, dinár 158, szokol 225, dollár 97, magyar korona 9. — Kifizetések: Páris 8, Newyork 101, Prága 255, Berlin 14.20, Bécs 27, Budapest 6.42.

A leu párisi jegyzése (augusztus 8): 12.90.

Zürichi kurzusok (augusztus 8): Berlin 72, Newyork 526.75, Milano 24.15, Prága 12.85, Budapest 29, Zágráb 160, Varsó 8.5, Bécs 1, osztrák bélyegzett korona 1.25.

Mozsi.

* Szenzációs olasz filmdráma az Apolló-színházban szerdán. „Malombra, (a két lelki asszony)” címen egy ötfelvonásos, hatalmas film dráma kerül bemutatásra az Apolló-színházban, amely tárgykörét az előtünk oly érdekes és rokonszenves olasz romantikából meríti. A Lago Maggiore halászaik sok titokzatos mesét regéinek a Malombra kastélyról. Hisz az olasz fantázia tulcspongó munkájában megtestesíti a mult idők szellemeit, de benépesíti a halk homályu szobák csendjét is. És ez a fantázia termi a resés történetet a Lago Maggiore halászaik számára. De története is van a darabnak, amolyan wilde-oszkári történet az asszonyról, akit a művészet formál kétélekkévé, egy olvasmány, egy szerelem tragédiává válik és ez beteljesíti a Malombra kastély végzetét... a halászok pedig tovább mesélik csodás történeteiket... A gyönyörű kép főszerepét Lydia Borelli a csodás szépségű filmdiva alakítja bámulatraméltó művészetével. A kép felvételei pedig külön látványosságot jelentenek a nézők számára. A nagyszerű kép első ízben szerdán megy az Apollóban.

A szerkesztés:

KÁROLY JÓZSEF

felel.

Csere: Dr. Román Magos.

1923-as Star, Elite, Juno 400 modelt tartalmazó divatlap-albumok, darabja 35 Lei. Vidékre bérmentesen szétlitjuk. Kelet hírlapiroda

A „Vadászkürt“ étterem kerthelyiségben minden este

Almay Laci

teljes zenekarával hangversenyez. Reggel 4 óráig nyitva. 11742

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetéséi ára 75 banl.

Vastagabb betűvel 1 lei 50 banl.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ára 10 szögig 7 lei 50 banl.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„ORPHÉUSNAK“ levele van. 3656

MELYIK URILEÁNY ismerkedne meg szórakozás céljából disztintívált uriemberrel, ki őt társaságba bevezetné. Leveleket „Küldöki“ jellegre a kiadóhivatalba kér. 3655

Házasság.

HÁZASSÁG céljából megismerkedne 44 éves jómodoru iparos állami alkalmazott, (lakással rendelkezik) hozzá illő nővel, kinek némi hozománya van. Teljes című leveleket „Gondtalan élet“ jelleggel Wallinger hirdető-irodája továbbít. 12397

Alkalmazás.

FOGTECHNIKUST, legalább 10 éves praxissal, ki operatív is perfect, elsőrendű condíciókkal, azonnali, esetleg augusztus végéig acceptálók. Bizonyítványt fényképpel ellátva kérik címre juttatni. Románul is beszélők, esetleg németországi praxissal, előnyben. Cím a kiadóhivatalban. 3584

BANATULNOU KÖZSÉG irnokot keres. Ajánlatok a jegyzőhöz küldendők. 3628

MEGBIZHATÓ minden es leány, azonnali belépésre állást keres. Bővebbet Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 14. Hermann-udvar. Házmeesternek. 3653

IRODAI SZOLGÁLT, ki fizetesszerzővel is foglalkozik, felvesz Lloydul Román, Str. Unirei (Fábián-Gábor-u.) 4-5. 11742

RÓVIDARU szakmában jártas intelligens egyént keresek. Cím a kiadóhivatalban. 3657

KOTÓTT, szövött áru szakmában jártas segédet keresek azonnali belépésre. Cím Kelet hírlapirodában. 12530

JOBBA HÁZBÓL való fiú, vagy leány fényképész tanulónak fizetéssel felvétetik Kurticsán fényképésznel Str. Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 16. 12396

KÖZÉPKORU gyermektelen házaspár, lakás ellenében csekély házimunkára felvétetik. Jelentkezhetni 12-től 5-ig Str. N. Onca (Schweidei Jászai-utca) 10. sz. 3651

MINDENES, ki főzéshez ért, felvétetik. Str. Székely Bel. Str. Alexandru (Csernovics Péter-utca) 6. sz. 11766

Vétel és eladás.

BZÜST cigaretták-tároló, női ridikülnek átalakítva, eladó Str. Consistorului (Batthyányi-utca) 28. I. em. jobb. 3654

NYEREG és nagy cégtábla eladó. Str. Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 16. 12396

ELADÓ öt fotel, egy kanapé, irodai butornak nagyon alkalmas Feltik kárpitosnál, Bulevardul Regina Maria 20. Fischer Eliz-palota. 3654

TBLJESEN új rövid zongora eladó Bővebbet Kelet hírlapirodában. 12581

MINDENKINEK TÖBBET FIZETŐNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat, perzsa, szmirna, argamant-szönyegeket, török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért, modern és antik dísztárgyakért, japán vázákért, régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsű régiségért. Szépművészeti Salon Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11911

NYERSBORKÓVET veszek minden mennyiségben Irom Árnok Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10653

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, figurákat, vázákat, szobrokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, festmények, mindenféle ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszönyegeket, dísztárgyakat és egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique (Bulev. Regina Maria 20. Fischer Eliz-palota.) Alkalmi ajándékok dus bevásárlási forrása. 11691

UTIKÖNYVEK, szakmunkák, regények kb. 20.000 kötet, főlárban kerülnek eladásra Kerpel könyvüzletében. 12661

TÉLI DIVATLAPALBUMOK nagy választékban kaphatók. Varrónőknek árkedvezmény. Vidéki megrendelések azon nál elintéztetnek. Naményi Erzsébet papírkereskedés. 3582

HASZNALT ÓLOM megvételeire kerestetik Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ingtalan.

Str. GRIGORIE ALEXANDRESCU (Bercsényi-utca) 48. számú, Piata Luptei (Szent Péter-tér) 4. számú házak eladók. Bővebbet szíveségből Zombory fodrásznál. 3616

PIATA BÓCSKAY (Bócskay-tér) 1. számú ház eladó. Érdeklődni Hábernél. Strada Unirei (Fábián-utca) 4-5. 11742

Uzletek.

JÓFORGALMU vendéglő belvárosi területen berendezéssel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3635

Ellátás.

KÉT fiatalember teljes ellátást nyerhet Str. Coasel (Kasza-utca) 37. 12396

Különléte.

COPYINGOFFICE letrő, sokszorosító, fordító iroda, dictáló szoba Schmotzer S. Szegfűnél, Luther-utca. 3649

SZARAZ raktárhelyiség kerestetik pincészetű ezikkék és gépek részére a Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) vagy környékén. Cím Kelet hírlapiroda. 12581

Ha nem akar hirdetésével a kiadóhivatalba táradni egy feladhatia a következő helyeken:

WALLINGER ISTVÁN hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca.)

„KELET“ hírszolgálat és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandru (Salacz-utca) 1.

HAÁSZ ügynöksége Strada Romanului (Zrínyi-utca) 6.

MANDL Bulevardul Regele Ferdinand 1 (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírüzlet.

SZIRMAI adásvételi irodája Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14.

III. KLEIN MÓR könyvkereskedésben Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 12.

„VICTORIA“ általános kereskedelmi iroda Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

Halló! „ARGUS“ Halló!

megnyit az „ARGUS“ boy-vállalat

Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. szám, mindent gyorsan és diszkrétan elintéző, taxa félórán belül 5.— Lei. 11742

Eladó egy 22 m. hosszú és 70 cm. átmérőjű vaskémény.

Felvilágosítással szolgál 3652

Dr. Schmidt Imre Lunka - Bradului Palotáján.

Sajtárak:

Guttman Samu, Strada Metlanu (Furray-utca) szíveségből kioskyban.

Elsőrangú gróyi ... 34.— Lei

Erdélyi trapista ... 29.— „

Banati trapista ... 26.— „

Banati trapista ... 22.— „

Agentia „ARGUS“

ügynökség

megnyit

Strada Eminescu No. 1.

Közvetít mindennemű adás vételt, pénzkölcsönt, elvállal minden nyelvű fordításokat, felvesz hirdetéseket, diszkrétan informál „ARGUS“ vagyon- és üzletörző vállalat osztálya, elvállal üzlet és bármilyen vagyon és áru őrzését előnyös díjazás mellett. „ARGUS“ boy-vállalata mindent elintéző, gyorsan, diszkrétan, boy havonta is abonálhat. SZERRE M. & COMP. 11748

BRILLIANS arany és ezüst árukat magas áron veszek. KÖVEKET, KUN, ékszerész. 12017

Telefon No. 74. :- Telefon No. 74.

Utazók figyelmébe!

Arad—Oradea-mare között állandó autójárat, a nap minden órájában indul

FEIER-GARAGE-tól 300 Lei személyenként.

Jegyek válthatók Aradon: Feier-garage. Iroda: Bul. Reg. Ferdinand No. 14. Oradea-mare: Cukor-garage. Telefon No. 1601. Utazó közönség szempontjából hához megy. 3525

MINDENFÉLE LAKATOS ÉS ESZTERGÁLYOS MUNKÁKAT rácsok, tűzhelyek készítését vállalja legjutányosabb áron EUGEN BALLA fém és vasipari vállalat, Str. A. Mocioni (Orczy-u.) 1. sz.

Keresünk

azonnali belépésre

néhány évi irodagyakorlattal rendelkező

tisztviselőt.

Írásbeli, az eddigi működést feltüntető és fizetési igényt tartalmazó ajánlatok személyesen nyújtandók be:

Seidner Bernát és Fia

mész és fatermelő Arad, Strada Bucur (Eötvös-utca) 13. 3632

Löwy Sándor áruhaza Petroseni-ben.

keres állandó munkára

férfi fehérnemű

00 készítéséhez 00

elsőrendű nő vagy

férfimunkást

jó fizetéssel. Próbára jelentkezőknek uti költségét megtérítem. 3633

Használt ólom megvételeire kerestetik.

Utlevelekre vizumot 55.— Leiért legpontosabban „Kelet“ hírlapiroda szerez

Minden pénzt megér az Aradi Közlöny apróhirdetése.